

ข้อเสนอแนะการใช้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
ว่าด้วยค้ำประกัน เฉพาะที่แก้ไขเพิ่มเติม
ตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
(ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๕๗ และ (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๕๘

วัตถุประสงค์ของการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยค้ำประกัน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายคุ้มครองและให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ค้ำประกันมากขึ้น แยกผู้ค้ำประกันออกจากลูกหนี้ชั้นต้นให้ชัดเจนยิ่งขึ้น การทำสัญญาจึงต้องให้ความสำคัญเรื่องนี้ด้วย

๑. การทำสัญญาค้ำประกัน

สัญญาค้ำประกันจะมีผลใช้บังคับได้ ถ้าได้จัดทำขึ้นโดยมีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขดังต่อไปนี้

๑.๑ หนี้ระหว่างเจ้าหนี้กับลูกหนี้เกิดขึ้นโดยสมบูรณ์แล้วก่อนทำสัญญาค้ำประกัน หลักกฎหมายกรณีนี้ยังเหมือนเดิมไม่เปลี่ยนแปลง “หนี้สมบูรณ์”^๑ หมายถึง หนี้ที่หนี้เกิดแล้วโดยชอบด้วยกฎหมาย เช่น ก. กู้เงิน ข. ข. ได้มอบเงินตามจำนวนที่กู้ให้ ก. รับไปแล้ว

๑.๒ หนี้ยังไม่เกิดขึ้นในวันทำสัญญาค้ำประกัน แต่อาจคาดหมายว่าจะเกิดขึ้นได้ในอนาคตหรือตามเงื่อนไข (ค้ำประกันหนี้ในอนาคต) การค้ำประกันหนี้ในอนาคตหรือหนี้มีเงื่อนไขยังสามารถทำได้ เช่นเดียวกับหลักกฎหมายเดิม แต่ในหลักกฎหมายใหม่ (ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๖๘๑)^๒ สัญญาค้ำประกันต้องกำหนดให้ชัดเจนใน ๔ เรื่องต่อไปนี้

- (๑) วัตถุประสงค์ในการก่อหนี้ของลูกหนี้
- (๒) ลักษณะของมูลหนี้ที่ผู้ค้ำประกันต้องรับผิดชอบ
- (๓) จำนวนเงินสูงสุดที่จะให้ผู้ค้ำประกันต้องรับผิดชอบ
- (๔) ระยะเวลาของการเกิดหนี้ที่ผู้ค้ำประกันต้องรับผิดชอบ

^๑ป.พ.พ. มาตรา ๖๕๐ อันว่ายืมใช้สิ้นเปลืองนั้น คือสัญญาซึ่งผู้ให้ยืมโอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินชนิดใช้ไปสิ้นไปนั้นเป็นปริมาณมีกำหนดให้ไปแก่ผู้ยืม และผู้ยืมตกลงว่าจะคืนทรัพย์สินเป็นประเภท ชนิด และปริมาณเช่นเดียวกันให้แทนทรัพย์สินซึ่งให้ยืมนั้น

สัญญานี้ย่อมบริบูรณ์เมื่อส่งมอบทรัพย์สินที่ยืม

^๒มาตรา ๖๘๑ อันค้ำประกันนั้นจะมีได้แต่เฉพาะเพื่อหนีอันสมบูรณ์ หนี้ในอนาคตหรือหนี้มีเงื่อนไขจะประกันไว้เพื่อเหตุการณ์ซึ่งหนี้นั้นอาจเป็นผลได้จริงก็ประกันได้ แต่ต้องระบุวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้รายที่ค้ำประกัน ลักษณะของมูลหนี้ จำนวนเงินสูงสุดที่ค้ำประกัน และระยะเวลาในการก่อหนี้ที่จะค้ำประกัน เว้นแต่เป็นการค้ำประกันเพื่อกิจการเนื่องกันไปหลายคราว ตามมาตรา ๖๙๙ จะไม่ระบุระยะเวลาดังกล่าวก็ได้

สัญญาค้ำประกันต้องระบุหนี้หรือสัญญาที่ค้ำประกันไว้โดยชัดแจ้ง และผู้ค้ำประกันย่อมรับผิดชอบเฉพาะหนี้หรือสัญญาที่ระบุไว้เท่านั้น

หนี้อันเกิดแต่สัญญาซึ่งไม่ผูกพันลูกหนี้เพราะทำด้วยความสำคัญผิดหรือเพราะเป็นผู้ไร้ความสามารถนั้นก็อาจจะมีประกันอย่างสมบูรณ์ได้ ถ้าหากว่าผู้ค้ำประกันรู้เหตุสำคัญผิด หรือไร้ความสามารถนั้นในขณะที่เขาทำสัญญาผูกพันตน

ซึ่งหลักกฎหมายเดิมไม่บังคับให้ต้องกำหนดใน ๔ เรื่องนี้ จึงได้มีการกำหนดในสัญญา คำประกันว่า “ต้องรับผิดชอบที่ลูกหนี้มีอยู่ในเวลานี้ หรือจะมีขึ้นในอนาคต” แต่กฎหมายที่แก้ไขเพิ่มเติมนี้ จะให้ “รับผิดชอบที่เกิดขึ้นในอนาคต” ต้องกำหนด ๔ เรื่องดังกล่าวไว้ในสัญญา คำประกันให้ชัดเจนด้วย

หนี้ในอนาคตหรือหนี้มีเงื่อนไขที่กล่าวข้างต้น เป็นหนี้ในกรณีทั่วไป แต่มีหนี้ในอนาคต ชนิดหนึ่งเรียกว่า “หนี้เพื่อกิจการเนื่องกันหลายคราวไม่มีเวลาจำกัด” หมายถึง การทำสัญญากู้เงินโดย เปิดวงเงินให้ลูกหนี้เบิกถอนได้ตามความจำเป็น เป็นคราว ๆ โดยไม่จำกัดเวลาสิ้นสุดของสัญญา ลักษณะ เดียวกับสัญญาเบิกเงินเกินบัญชีของธนาคาร สัญญา คำประกันหนี้ในอนาคตเช่นนี้ ก็ต้องกำหนดเรื่อง เช่นเดียวกับหนี้ในอนาคตกรณีทั่วไป ในเรื่องวัตถุประสงค์ของหนี้ ลักษณะของมูลหนี้ จำนวนเงินสูงสุด ที่คำประกัน ส่วนระยะเวลาการเกิดหนี้จะกำหนดไว้หรือไม่ก็ได้

หมายเหตุ ลักษณะของมูลหนี้ หรืออภัยหนึ่งคือ บ่อเกิดแห่งหนี้ มี ๕ ลักษณะดังนี้

- (๑) หนี้เกิดจากสัญญา
- (๒) หนี้เกิดจากจัดการงานนอกสั่ง
- (๓) หนี้เกิดจากลาภมิควรได้
- (๔) หนี้เกิดจากกระทำละเมิด
- (๕) หนี้เกิดตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

ข้อสังเกต ตามหลักกฎหมายเดิม สัญญา คำประกันสามารถทำคำประกันกรณีหนี้สมบูรณ์ ในข้อ ๑.๑ และหนี้ในอนาคตในข้อ ๑.๒ อยู่ในสัญญาฉบับเดียวกันได้สะดวก แต่ถ้าปฏิบัติตามเรื่องหนี้ใน อนาคต ตามกฎหมายแก้ไขใหม่ ทำเป็นสัญญาฉบับเดียวกันคงไม่สะดวก น่าจะต้องแยกทำสัญญา คำประกัน หนี้อันสมบูรณ์สัญญาหนึ่ง และคำประกันหนี้ในอนาคตหรือมีเงื่อนไขเป็นอีกสัญญาหนึ่ง

๑.๓ สัญญา คำประกันไม่ว่าจะเป็นสัญญา คำประกันหนี้สมบูรณ์แล้ว (ข้อ ๑.๑) หรือหนี้ในอนาคต (ข้อ ๑.๒) กฎหมายที่แก้ไขใหม่บังคับให้สัญญา คำประกันต้องระบุ “หนี้” หรือ “สัญญา” ที่คำประกันไว้โดยชัดแจ้ง และผู้คำประกันย่อมรับผิดชอบหนี้หรือสัญญาที่ระบุไว้เท่านั้น

หมายเหตุ ระบุหนี้ หมายถึง การระบุถึงผู้เป็นเจ้าของหนี้ – ลูกหนี้ ข้อผูกพันที่ทำให้เกิดสิทธิ และหน้าที่ของเจ้าหนี้ – ลูกหนี้ และวัตถุประสงค์แห่งหนี้ตามข้อผูกพัน ได้แก่ เงินตามจำนวนที่กู้ ส่วนระบุสัญญา หมายถึง ระบุสัญญาที่ก่อให้เกิดหนี้

๑.๔ สัญญา คำประกันหนี้ ที่ไม่ผูกพันลูกหนี้ คือ หนี้อันเกิดแก่สัญญาที่ไม่ผูกพัน ตัวลูกหนี้ เพราะทำด้วยความสำคัญผิด หรือเพราะผู้ไร้ความสามารถ ถ้าผู้คำประกันรู้เหตุดังกล่าวในขณะที่ ทำสัญญา ซึ่งหนี้ลักษณะนี้อาจเกิดขึ้นน้อยมากในสภกรณ์

๒. ข้อตกลงการ คำประกันเป็นโมฆะ

สัญญา คำประกันที่กำหนดข้อตกลงไว้ดังต่อไปนี้ บรรดาข้อตกลงเหล่านี้เป็น “โมฆะ” ตาม กฎหมายที่แก้ไขใหม่ทั้งฉบับที่ ๒๐ และ ฉบับที่ ๒๑

๒.๑ ข้อตกลงที่กำหนดให้ผู้ค้าประกันต้องรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมหรือในฐานะเป็นลูกหนี้ร่วม (รับผิดชอบเหมือนเป็นลูกหนี้) (ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๖๘๑/๑ วรรคหนึ่ง)^๓ เช่น การที่ให้ผู้ค้าประกัน สละสิทธิในมาตรา ๖๘๘^๔ มาตรา ๖๘๙^๕ มาตรา ๖๙๐^๖ **ข้อยกเว้น** กรณีผู้ค้าประกัน เป็นนิติบุคคล สามารถกำหนดในสัญญาให้รับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมหรือในฐานะเป็นลูกหนี้ร่วมได้ อีกทั้ง เมื่อนิติบุคคล ได้ยินยอมเป็นผู้ค้าประกันแล้ว ก็จะไม่สามารถอ้างสิทธิในมาตรา ๖๘๘ มาตรา ๖๘๙ และมาตรา ๖๙๐ ได้ อีกต่อไป (ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๖๘๑/๑ วรรคสองแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๒๑) แต่บุคคลธรรมดาที่เป็นผู้ค้าประกัน ขอบที่จะอ้างสิทธิในมาตรา ๖๘๘ มาตรา ๖๘๙ และมาตรา ๖๙๐ ได้ตลอดไป

๒.๒ ข้อตกลงให้ค้ำประกันหนี้อันมิใช่หนี้อันสมบูรณ์ (กรณี ๑.๑)

๒.๓ ข้อตกลงให้ค้ำประกันหนี้ในอนาคตหรือมีเงื่อนไข โดยสัญญาค้ำประกัน ไม่ต้องระบุนิติบุคคลการก่อหนี้ ลักษณะของมูลหนี้ จำนวนเงินสูงสุดที่ค้ำประกัน หรือระยะเวลาการเกิดหนี้ (กรณี ๑.๒)

๒.๔ ข้อตกลงที่ทำให้ไม่ต้องระบุหนี้หรือสัญญาที่จะค้ำประกันไว้ในสัญญาค้ำประกัน หรือกำหนดให้ผู้ค้าประกันต้องรับผิดชอบแตกต่างไปจากหนี้หรือสัญญาที่ระบุไว้

๒.๕ ข้อตกลงที่ทำให้ผู้ค้าประกันยกเว้นการใช้ข้อต่อสู้ของลูกหนี้ที่มีอยู่แก่เจ้าหนี้ และหรือข้อต่อสู้ของผู้ค้าประกันเอง (ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๖๙๔)^๗

๒.๖ ข้อตกลงที่ทำให้เจ้าหนี้ไม่ต้องบอกกล่าวผู้ค้าประกันภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่ถูกหนี้ผิดนัด ข้อตกลงที่ให้ผู้ค้าประกันชำระหนี้โดยพลันเมื่อลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้ ข้อตกลงที่ไม่ให้ผู้ค้าประกันหลุดพ้นจากดอกเบี้ย ค่าสินไหมทดแทน ค่าภาระติดพัน ในกรณีไม่มีการบอกกล่าว ข้อตกลงที่ไม่ให้ผู้ค้าประกันชำระหนี้ตามเงื่อนไขเดิมที่ลูกหนี้มีอยู่ หรือข้อตกลงที่ให้เจ้าหนี้เรียกดอกเบี้ยผิดนัดจาก

^๓มาตรา ๖๘๑/๑ ข้อตกลงใดที่กำหนดให้ผู้ค้าประกันต้องรับผิดชอบอย่างเดียวกับลูกหนี้ร่วมหรือ ในฐานะเป็นลูกหนี้ร่วม ข้อตกลงนั้นเป็นโมฆะ

ความในวรรคหนึ่ง มิให้ใช้บังคับแก่กรณีผู้ค้าประกันซึ่งเป็นนิติบุคคลและยินยอมเข้าผูกผันตน เพื่อรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมหรือในฐานะเป็นลูกหนี้ร่วม ในกรณีเช่นนั้น ผู้ค้าประกันซึ่งเป็นนิติบุคคลนั้น ย่อมไม่มีสิทธิตั้งบัญญัติไว้ในมาตรา ๖๘๘ มาตรา ๖๘๙ และมาตรา ๖๙๐

^๔มาตรา ๖๘๘ เมื่อเจ้าหนี้ทวงให้ผู้ค้าประกันชำระหนี้ ผู้ค้าประกันจะขอให้เรียกลูกหนี้ชำระก่อนก็ได้ เว้นแต่ลูกหนี้จะถูกศาลพิพากษาให้เป็นคนล้มละลายเสียแล้ว หรือไม่ปรากฏว่าลูกหนี้ไปอยู่แห่งใดในพระราชอาณาเขต

^๕มาตรา ๖๘๙ ถึงแม้จะได้เรียกให้ลูกหนี้ชำระหนี้ดังกล่าวมาในมาตราก่อนนั้นแล้วก็ตาม ถ้าผู้ค้าประกันพิสูจน์ได้ว่าลูกหนี้มีทางที่จะชำระหนี้ได้ และการที่จะบังคับให้ลูกหนี้ชำระหนี้ นั้นจะไม่เป็นการยากไซ้ ท่านว่าเจ้าหนี้จะต้องบังคับการชำระหนี้รายนั้นเอาจากทรัพย์สินของลูกหนี้ก่อน

^๖มาตรา ๖๙๐ ถ้าเจ้าหนี้มีทรัพย์สินของลูกหนี้ยึดถือไว้เป็นประกันไซ้ เมื่อผู้ค้าประกันร้องขอ ท่านว่าเจ้าหนี้จะต้องให้ชำระหนี้เอาจากทรัพย์สินซึ่งเป็นประกันนั้นก่อน

^๗มาตรา ๖๙๔ นอกจากข้อต่อสู้ซึ่งผู้ค้าประกันมีต่อเจ้าหนี้ นั้น ท่านว่าผู้ค้าประกันยังอาจยกข้อต่อสู้ทั้งหลายซึ่งลูกหนี้มีต่อเจ้าหนี้ขึ้นต่อสู้ได้ด้วย

ผู้ค้าประกันได้ ในระหว่างการชำระหนี้ตามเงื่อนไขเดิมที่ลูกหนี้มีอยู่ (ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๖๘๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๘๕/๑ ฉบับที่ ๒๑)^๕

๒.๗ ข้อตกลงอันทำให้ผู้ค้าประกันยังต้องรับผิดชอบ แม้ว่าหนี้ของลูกหนี้ระงับสิ้นไปแล้ว ไม่ว่าเพราะเหตุใดๆ (ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๖๘๘)^๖

๒.๘ ข้อตกลงอันทำให้ผู้ค้าประกันไม่สามารถบอกเลิกสัญญาค้าประกันหนี้เพื่อกิจการเนื่องกันหลายคราวที่ลูกหนี้กระทำขึ้นในคราวอนาคต (ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๖๘๙)^๗ เช่น สหกรณ์เปิดวงเงิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ให้ลูกหนี้เบิกถอนได้ตามความจำเป็น โดยไม่มีกำหนดเวลา ถ้าลูกหนี้เบิกถอนไปแล้ว ๓๐๐,๐๐๐ บาท คงเหลือวงเงินเบิกได้ในคราวอนาคตได้อีก ๒๐๐,๐๐๐ บาท ผู้ค้าประกันมีสิทธิบอกเลิกค้าประกันหนี้ ๒๐๐,๐๐๐ บาทนั้นได้ แต่ยังต้องรับผิดชอบหนี้ ๓๐๐,๐๐๐ บาทอยู่

หมายเหตุ กรณีการค้าประกันหนี้ตามสัญญาของลูกหนี้คนเดียว แต่มีผู้ค้าประกันหลายคน หากลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้ผู้ค้าประกันแต่ละคนยังต้องรับผิดชอบในฐานะเป็นลูกหนี้ร่วมกับบรรดาผู้ค้าประกันด้วยกัน

๓. สิทธิและหน้าที่ของเจ้าหนี้ต่อผู้ค้าประกัน กรณีลูกหนี้ผิดนัด (ตาม ป.พ.พ. ๖๘๖ วรรคหนึ่ง วรรคสอง)^๘

เมื่อลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ตามกำหนด ถือได้ว่าลูกหนี้ผิดนัด สิทธิและหน้าที่ของเจ้าหนี้ต่อผู้ค้าประกันเป็นดังนี้

^๕มาตรา ๖๘๕/๑ บรรดาข้อตกลงที่เกี่ยวกับการค้าประกันที่แตกต่างไปจากมาตรา ๖๘๑ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาตรา ๖๘๖ มาตรา ๖๘๗ มาตรา ๖๘๘ และมาตรา ๖๘๙ เป็นโมฆะ

^๖มาตรา ๖๘๘ อันผู้ค้าประกันยอมหลุดพ้นจากความรับผิดชอบเมื่อหนี้ของลูกหนี้ระงับสิ้นไปไม่ว่าเพราะเหตุใดๆ

^๗มาตรา ๖๘๙ การค้าประกันเพื่อกิจการเนื่องกันไปหลายคราวไม่มีจำกัดเวลาเป็นคุณแก่เจ้าหนี้ ท่านว่าผู้ค้าประกันอาจเลิกเสียเพื่อคราวอันเป็นอนาคตได้ โดยบอกกล่าวความประสงค์นั้นแก่เจ้าหนี้

ในกรณีเช่นนี้ ท่านว่าผู้ค้าประกันไม่ต้องรับผิดชอบในกิจการที่ลูกหนี้กระทำลงภายหลังคำบอกกล่าวนั้นได้ไปถึงเจ้าหนี้

^๘มาตรา ๖๘๖ เมื่อลูกหนี้ผิดนัด ให้เจ้าหนี้มีหนังสือบอกกล่าวไปยังผู้ค้าประกันภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ลูกหนี้ผิดนัด และไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใดเจ้าหนี้จะเรียกให้ผู้ค้าประกันชำระหนี้ก่อนที่หนังสือบอกกล่าวจะไปถึงผู้ค้าประกันมิได้ แต่ไม่ตัดสิทธิผู้ค้าประกันที่จะชำระหนี้เมื่อหนี้ถึงกำหนดชำระ

ในกรณีที่เจ้าหนี้มิได้มีหนังสือบอกกล่าวภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ค้าประกันหลุดพ้นจากความรับผิดชอบในดอกเบี้ยและค่าสินไหมทดแทน ตลอดจนค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้รายนั้นบรรดาที่เกิดขึ้นภายหลังจากพ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง

เมื่อเจ้าหนี้มีสิทธิเรียกให้ผู้ค้าประกันชำระหนี้หรือผู้ค้าประกันมีสิทธิชำระหนี้ได้ตามวรรคหนึ่งผู้ค้าประกันอาจชำระหนี้ทั้งหมดหรือใช้ สิทธิชำระหนี้ตามเงื่อนไขและวิธีการในการชำระหนี้ที่ลูกหนี้มีอยู่กับเจ้าหนี้ก่อนการผิดนัดชำระหนี้ ทั้งนี้ เฉพาะในส่วนที่ตนต้องรับผิดชอบก็ได้ และให้นำความในมาตรา ๗๐๑

วรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในระหว่างที่ผู้ค้าประกันชำระหนี้ตามเงื่อนไขและวิธีการในการชำระหนี้ของลูกหนี้ตามวรรคสามเจ้าหนี้จะเรียกดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นเพราะเหตุที่ลูกหนี้ผิดนัดในระหว่างนั้นมีได้

การชำระหนี้ของผู้ค้าประกันตามมาตรา ๖๘๓ นี้ ไม่กระทบกระเทือนสิทธิของผู้ค้าประกันตามมาตรา ๖๘๓

๓.๑ ให้เจ้าหนี้มีหนังสือบอกกล่าวไปยังผู้ค้ำประกันภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ ลูกหนี้ผิดนัด

๓.๒ ไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใด เจ้าหนี้จะเรียกให้ผู้ค้ำประกันชำระหนี้ก่อน หนังสือบอกกล่าวจะไปถึงผู้ค้ำประกันมิได้

๓.๓ ในกรณีเจ้าหนี้มิได้มีหนังสือบอกกล่าวภายในกำหนดเวลา ๖๐ วัน นับแต่วันที่ลูกหนี้ผิดนัด ผู้ค้ำประกันจะหลุดพ้นจากความรับผิดในดอกเบี้ยและค่าสินไหมทดแทน ตลอดจนค่าภาระติดพันอันเป็นอุปสรรคแห่งหนี้รายนั้น บรรดาที่เกิดขึ้นภายหลังจากพ้นเวลา ๖๐ วัน (หนี้ต้นเงิน หนี้ดอกเบี้ย และค่าสินไหมทดแทน ตลอดจนค่าภาระติดพันอันเป็นอุปสรรคแห่งหนี้ ที่มีอยู่ก่อนกำหนด ๖๐ วันนับแต่วันที่ลูกหนี้ผิดนัด เจ้าหนี้ยังมีสิทธิเรียกให้ผู้ค้ำประกันชำระได้อยู่)

หมายเหตุ ค่าสินไหมทดแทน เช่น เบี้ยปรับ

ค่าภาระติดพัน เช่น ค่าทวงหนี้ ค่าทนายความ ค่าธรรมเนียมศาล ฯลฯ

๓.๔ ถ้าเจ้าหนี้ได้บอกกล่าวแก่ผู้ค้ำประกันภายในกำหนดเวลา ๖๐ วัน นับแต่วันที่ลูกหนี้ผิดนัด และหนังสือบอกกล่าวได้ไปถึงผู้ค้ำประกันแล้ว หรือมิได้บอกกล่าวแก่ผู้ค้ำประกันภายใน เวลา ๖๐ วัน เมื่อพ้นกำหนดเวลา ๖๐ วันนับแต่วันที่ลูกหนี้ผิดนัดแล้ว เจ้าหนี้อย่อมใช้สิทธิเรียกให้ผู้ค้ำประกันชำระหนี้แทนลูกหนี้ได้

๔. สิทธิและหน้าที่ของผู้ค้ำประกันต่อเจ้าหนี้ กรณีลูกหนี้ผิดนัด (ตาม ป.พ.พ. ๖๘๖ วรรคสาม วรรคสี่ แก้ไขใหม่)

๔.๑ เมื่อหนี้ของลูกหนี้ถึงกำหนดชำระ ผู้ค้ำประกันจะใช้สิทธิชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ โดยมีต้องมีหนังสือบอกกล่าวจากเจ้าหนี้ก่อนก็ได้

๔.๒ ไม่ว่าการชำระหนี้แทนของผู้ค้ำประกันเกิดจากการเรียกร้องของเจ้าหนี้ หรือ ชำระโดยไม่ต้องมีหนังสือบอกกล่าว ผู้ค้ำประกันอาจชำระหนี้ทั้งหมด หรือใช้สิทธิชำระหนี้ตามเงื่อนไขและ วิธีการของลูกหนี้ ซึ่งมีอยู่กับเจ้าหนี้ก่อนลูกหนี้ผิดนัด เฉพาะในส่วนที่ผู้ค้ำประกันต้องรับผิดก็ได้

๔.๓ เมื่อผู้ค้ำประกันประสงค์จะชำระหนี้ตามข้อ ๔.๒ แล้ว ถ้าเจ้าหนี้ไม่รับชำระหนี้ ผู้ค้ำประกันพ้นความรับผิดในหนี้รายนั้นทั้งหมด (ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๗๐๒ วรรคสอง)^{๑๖} ตัวอย่าง

(๑) ผู้ค้ำประกัน ได้นำเงินที่ค้างชำระทั้งหมดไปชำระหนี้ เจ้าหนี้ปฏิเสธไม่รับชำระหนี้ผู้ค้ำประกันหลุดพ้นทั้งจำนวน

(๒) ผู้ค้ำประกัน ขอชำระหนี้ตามเงื่อนไขเดิมที่ลูกหนี้ปฏิบัติ เจ้าหนี้ปฏิเสธไม่รับชำระหนี้ผู้ค้ำประกันหลุดพ้นทั้งจำนวน

๔.๔ ผู้ค้ำประกันชำระหนี้ตามเงื่อนไขและวิธีการชำระหนี้ของลูกหนี้ ซึ่งมีกับ เจ้าหนี้ก่อนลูกหนี้ผิดนัด ระหว่างการชำระหนี้กรณีนี้ เจ้าหนี้จะเรียกดอกเบี้ยเพิ่มจากผู้ค้ำประกันเพราะ ลูกหนี้ผิดนัดไม่ได้

^{๑๖}มาตรา ๗๐๑ ผู้ค้ำประกันจะขอชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ตั้งแต่เมื่อถึงกำหนดชำระก็ได้

ถ้าเจ้าหนี้ไม่ยอมรับชำระหนี้ ผู้ค้ำประกันก็เป็นอันหลุดพ้นจากความรับผิด

๔.๕ เมื่อผู้ค้าประกันได้ชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ตามข้อ ๔.๒ แล้ว ผู้ค้าประกันมีสิทธิไล่เบี้ยเอาจากลูกหนี้ หรือเข้ารับช่วงสิทธิของเจ้าหนี้บังคับเอาแก่ลูกหนี้ได้ (ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๖๙๓)^{๓๓}

๕. สิทธิและหน้าที่ของเจ้าหนี้ต่อผู้ค้าประกัน กรณีมีข้อตกลงลดหนี้ให้ลูกหนี้ (ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๖๙๑ แก้ไขใหม่ฉบับที่ ๒๑)^{๓๔}

๕.๑ ภายในอายุของสัญญาหนี้ หากเจ้าหนี้และลูกหนี้ ได้มีข้อตกลงลดหนี้ ไม่ว่าจะเป็นการลดจำนวนหนี้ การลดจำนวนดอกเบี้ย การลดค่าสินไหมทดแทน หรือการลดค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้ ถือว่าเป็นการตกลงลดหนี้ทั้งสิ้น ซึ่งการตกลงลดหนี้ ก็สามารถทำได้หลายกรณี แต่ไม่ว่าจะทำด้วยกรณีใดก็ตาม หากเจ้าหนี้ต้องการให้ผู้ค้าประกัน ร่วมชำระหนี้ตามที่ได้ลดหนี้กันนั้น เจ้าหนี้จะต้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ค้าประกัน ได้ทราบถึงข้อตกลงที่ได้ลดจำนวนหนี้กับลูกหนี้ ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ได้ทำข้อตกลงกับลูกหนี้ ในกรณี หากมีการชำระหนี้ตามที่ได้ลดแล้วทั้งหมด ผู้ค้าประกันก็จะหลุดพ้นจากความรับผิด (เจ้าหนี้จะใช้สิทธิตามสัญญาผู้ค้าประกันอีกไม่ได้) การชำระหนี้ทั้งหมดอาจทำได้ อย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

- (๑) ลูกหนี้ได้ชำระหนี้ตามที่ลดนั้นแล้ว
- (๒) ลูกหนี้ชำระหนี้ตามที่ลดไม่ครบถ้วน แต่ผู้ค้าประกันชำระหนี้ส่วนที่เหลือ
- (๓) ลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ตามที่ลด แต่ผู้ค้าประกันได้ชำระหนี้ตามที่ลดแล้ว
- (๔) หากมีหนังสือแจ้งให้ผู้ค้าประกันได้ทราบถึงข้อตกลงที่ได้ลดจำนวนหนี้กับลูกหนี้ การชำระหนี้ของผู้ค้าประกัน ตาม ๕.๒ หรือ ๕.๓ ผู้ค้าประกัน มีสิทธิที่จะชำระหนี้ได้แม้จะล่วงเลยกำหนดเวลาชำระหนี้ตามที่ลดไปแล้ว ทั้งนี้ จะต้องไม่เกิน ๖๐ วันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาชำระหนี้ตามข้อตกลงที่ลดหนี้

^{๓๓} มาตรา ๖๙๓ ผู้ค้าประกันซึ่งได้ชำระหนี้แล้ว ย่อมมีสิทธิที่จะไล่เบี้ยเอาจากลูกหนี้เพื่อต้นเงินกับดอกเบี้ย และเพื่อการที่ต้องสูญหายหรือเสียหายไปอย่างไร ๆ เพราะการค้ำประกันนั้น

อนึ่ง ผู้ค้าประกันย่อมเข้ารับช่วงสิทธิของเจ้าหนี้บรรดามีเหนือลูกหนี้ด้วย

^{๓๔} มาตรา ๖๙๑ ในกรณีที่เจ้าหนี้ตกลงกับลูกหนี้ อันมีผลเป็นการลดจำนวนหนี้ที่มีการค้ำประกันรวมทั้งดอกเบี้ย ค่าสินไหมทดแทน หรือค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้รายนั้น ให้เจ้าหนี้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ค้าประกันทราบถึงข้อตกลงดังกล่าวภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ตกลงนั้น ถ้าลูกหนี้ได้ชำระหนี้ตามที่ได้ลดแล้วก็ดี ลูกหนี้ชำระหนี้ตามที่ได้ลดดังกล่าวไม่ครบถ้วนแต่ผู้ค้าประกันได้ชำระหนี้ส่วนที่เหลือนั้นแล้วก็ดี หรือลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ตามที่ได้ลดดังกล่าวแต่ผู้ค้าประกันได้ชำระหนี้ตามที่ได้ลดนั้นแล้วก็ดี ให้ผู้ค้าประกันเป็นอันหลุดพ้นจากการค้ำประกัน .ในการชำระหนี้ของผู้ค้าประกันดังกล่าว ผู้ค้าประกันมีสิทธิชำระหนี้ได้ แม้ล่วงเลยกำหนดเวลาชำระหนี้ตามที่ได้ลด แต่ต้องไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาชำระหนี้ดังกล่าว ในกรณีที่เจ้าหนี้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ค้าประกันทราบถึงข้อตกลงดังกล่าวเมื่อล่วงเลยกำหนดเวลาชำระหนี้ดังกล่าว ในกรณีที่เจ้าหนี้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ค้าประกันทราบถึงข้อตกลงดังกล่าว เมื่อล่วงเลยกำหนดเวลาชำระหนี้ตามที่ได้ลดแล้ว ให้ผู้ค้าประกันมีสิทธิชำระหนี้ได้ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่เจ้าหนี้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ค้าประกันทราบถึงข้อตกลงนั้น ทั้งนี้ ข้อตกลงที่ทำขึ้นภายหลังที่ลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้แล้ว หากในข้อตกลงนั้นมีการขยายเวลาชำระหนี้ มิให้ถือว่าเป็นการผ่อนเวลาดำเนินการตาม มาตรา ๗๐๐

ข้อตกลงใดที่มีผลเป็นการเพิ่มภาระแก่ผู้ค้าประกันให้มากกว่าที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง ข้อตกลงนั้นเป็นโมฆะ

(๕) หากปรากฏว่าเจ้าหนี้ มีหนังสือแจ้งให้ผู้ค้าประกัน ได้ทราบถึง ข้อตกลงที่ได้ลดจำนวนหนี้กับลูกหนี้ เมื่อล่วงพ้นระยะเวลาการชำระหนี้ตามที่ได้ลดหนี้ ผู้ค้าประกันมีสิทธิที่จะชำระหนี้ได้ภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่เจ้าหนี้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ค้าประกันทราบถึงข้อตกลงนั้น

๕.๒ ภายหลังจากอายุของสัญญาหนี้ (ลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้แล้ว) หากเจ้าหนี้และลูกหนี้ ได้มีข้อตกลงลดหนี้ ไม่ว่าจะเป็นการลดจำนวนหนี้ การลดค่าสินไหมทดแทน หรือการลดค่าภาระติดพันอันเป็นอุปสรรคแห่งหนี้ หากเจ้าหนี้ต้องการให้ผู้ค้าประกัน ร่วมชำระหนี้ตามที่ได้ลดหนี้กันนั้น เจ้าหนี้จะต้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ค้าประกัน ได้ทราบถึงข้อตกลงที่ได้ลดจำนวนหนี้กับลูกหนี้ ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ได้ทำข้อตกลงกับลูกหนี้ ในกรณี หากมีการชำระหนี้ตามที่ลดแล้วทั้งหมด ผู้ค้าประกันก็จะหลุดพ้นจากความรับผิดชอบเดียวกับกรณี ๕.๑ หากในข้อตกลงลดหนี้ มีการกำหนดระยะเวลาการชำระหนี้ตามที่ได้ลดหนี้เกิดขึ้น การกำหนดระยะเวลาชำระหนี้เช่นนั้น ไม่ถือว่าเป็นการผ่อนระยะเวลาการชำระหนี้ให้แก่ลูกหนี้ ตามมาตรา ๗๐๐^{๕๕} กล่าวคือไม่จำเป็นต้องให้ผู้ค้าประกันมายินยอมด้วย อีกทั้ง ผู้ค้าประกัน จะกล่าวอ้างด้วยอาศัยเหตุเรื่องผ่อนระยะเวลาการชำระหนี้ตามมาตรา ๗๐๐ เพื่อให้ตนหลุดพ้นจากการค้ำประกันมิได้ ผู้ค้าประกันยังต้องรับผิดชอบในสัญญาค้ำประกันเช่นเดิม

อนึ่ง หากข้อตกลงลดหนี้ระหว่างเจ้าหนี้และลูกหนี้ มีผลทำให้ผู้ค้าประกันมีภาระเพิ่มมากขึ้นจากการที่ได้ตกลงลดหนี้ตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ข้อตกลงนั้นจะตกเป็นโมฆะทันที (ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๖๕๑ วรรคสอง) เช่น ลูกหนี้เป็นหนี้เจ้าหนี้จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท จึงได้ทำข้อตกลงลดหนี้เหลือ ๔๐๐,๐๐๐ บาท เมื่อมีการชำระหนี้ตามที่ลดจำนวน ๔๐๐,๐๐๐ บาทแล้ว สามารถที่จะไปเรียกเก็บกับผู้ค้าประกันได้อีก ๑๐๐,๐๐๐ บาท กรณีเช่นนี้ จึงเป็นการเพิ่มภาระให้แก่ผู้ค้าประกันเกินกว่าจำนวน ๔๐๐,๐๐๐ บาท ตามที่ได้ตกลงลดหนี้กันไว้

หมายเหตุ ข้อตกลงลดหนี้ ยังไม่ทำให้สัญญาหนี้ระงับ (เว้นแต่จะเป็นการทำสัญญาใหม่แปลงหนี้ใหม่ ฯลฯ สิ่งเหล่านี้จะไม่อยู่ภายใต้มาตรา ๖๕๑) จนกว่าจะมีการชำระหนี้ตามที่ได้ลดหนี้กันแล้ว แต่ด้วยการลดหนี้เป็นคุณแก่ผู้ค้าประกัน ดังนั้น เจ้าหนี้จะแจ้งให้ผู้ค้าประกันทราบถึงการลดหนี้หรือไม่ก็ได้ หากเจ้าหนี้ไม่แจ้งให้ผู้ค้าประกันทราบ สิทธิการชำระตามที่ลดของผู้ค้าประกันก็จะไม่เกิดขึ้น ในกรณี หากลูกหนี้ชำระหนี้ตามที่ลดและตามระยะเวลาที่เจ้าหนี้กำหนด ผู้ค้าประกันก็หลุดพ้นจากการค้ำประกัน แต่หากลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ตามที่ลด ผู้ค้าประกันก็ต้องรับผิดชอบตามสัญญาค้ำประกันเช่นเดิม หากเจ้าหนี้แจ้งให้ผู้ค้าประกันทราบถึงการลดหนี้ ผู้ค้าประกันก็จะเกิดสิทธิในการชำระหนี้ตามที่ลด หากไม่ชำระหนี้ตามที่ลด ผู้ค้าประกันก็ต้องรับผิดชอบตามสัญญาค้ำประกันเช่นเดิม อันมิได้เป็นการเพิ่มภาระในการค้ำประกันแต่ประการใด

^{๕๕}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑๖

๖. สิทธิและหน้าที่ผู้ค้าประกัน กรณีเจ้าหนี้ผ่อนเวลาให้ลูกหนี้ (ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๗๐๐ แก้ไขใหม่)^{๑๖}

ตามกฎหมายเดิม เจ้าหนี้ผ่อนเวลาชำระหนี้ให้แก่ลูกหนี้ได้ โดยผู้ค้าประกันสามารถทำข้อตกลงยินยอมให้ผ่อนเวลาไว้ล่วงหน้า แต่กฎหมายที่แก้ไข เจ้าหนี้จะผ่อนเวลาให้ลูกหนี้ได้ต้องเป็นไปดังนี้

๖.๑ หนี้ที่ผู้ค้าประกันนั้นต้องเป็นหนี้ที่มีเวลากำหนดชำระแน่นอน และเจ้าหนี้ยินยอมผ่อนเวลาให้ลูกหนี้

๖.๒ ถ้าเจ้าหนี้ยินยอมผ่อนเวลาให้ลูกหนี้ และผู้ค้าประกันตกลงด้วยขณะให้ลูกหนี้ผ่อนเวลา ผู้ค้าประกันไม่หลุดพ้นความรับผิด

๖.๓ ถ้ามีข้อตกลงที่ผู้ค้าประกันทำไว้ล่วงหน้าก่อนเจ้าหนี้ผ่อนเวลา ซึ่งมีผลเป็นการยินยอม ให้เจ้าหนี้ผ่อนเวลาแก่ลูกหนี้ได้ ข้อตกลงเช่นนี้นำมาใช้บังคับไม่ได้

หมายเหตุ กรณีเจ้าหนี้และลูกหนี้ ได้ตกลงกันที่จะลดจำนวนหนี้ ก่อนที่ลูกหนี้จะผิดนัดชำระหนี้ และในข้อตกลงมีการขยายเวลาการชำระให้แก่ลูกหนี้ ให้ถือว่าผู้ค้าประกันยินยอมตกลงด้วยในการผ่อนเวลานั้น

๗. เวลาและการบังคับใช้

กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยผู้ค้าประกัน ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๕๗ กำหนดเวลาและการบังคับใช้ไว้ ดังนี้

๗.๑ เวลาบังคับใช้เมื่อพ้น ๙๐ วัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา ประกาศวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ บังคับใช้คือ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

๗.๒ เมื่อบังคับใช้แล้วไม่กระทบกับสัญญาผู้ค้าประกันที่ทำขึ้นก่อนวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘^{๑๗} เว้นแต่เป็นกรณีตามข้อ ๗.๓

๗.๓ สัญญาผู้ค้าประกันที่ทำไว้ก่อนวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ แต่ต้องถูกบังคับใช้ตามกฎหมายที่แก้ไขเพิ่มเติมตั้งแต่วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ มีดังนี้

(๑) ถ้าลูกหนี้ผิดนัด นับแต่วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ เป็นต้นไป สิทธิและหน้าที่ของเจ้าหนี้และผู้ค้าประกัน เป็นไปตามมาตรา ๖๘๖ แก้ไขใหม่^{๑๘}

^{๑๖} มาตรา ๗๐๐ ถ้าผู้ค้าประกันนั้นอันจะต้องชำระ ณ เวลามีกำหนดแน่นอนและเจ้าหนี้ยินยอมผ่อนเวลาให้แก่ลูกหนี้ ผู้ค้าประกันย่อมหลุดพ้นจากความรับผิด เว้นแต่ผู้ค้าประกันจะได้ตกลงด้วยในการผ่อนเวลานั้น

ข้อตกลงที่ผู้ค้าประกันทำไว้ล่วงหน้าก่อนเจ้าหนี้ผ่อนเวลาอันมีผลเป็นการยินยอมให้เจ้าหนี้ผ่อนเวลาข้อตกลงนั้นใช้บังคับมิได้

^{๑๗} มาตรา ๑๘ บทบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้ไม่กระทบกระเทือนถึงสัญญาที่ได้ทำไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เว้นแต่กรณีที่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

^{๑๘} มาตรา ๑๙ ในกรณีที่ลูกหนี้ผิดนัดนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ สิทธิและหน้าที่ของเจ้าหนี้และผู้ค้าประกัน ให้เป็นไปตามมาตรา ๖๘๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

(๒) ถ้าเจ้าหน้าที่กระทำการใด ๆ นับแต่วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ เป็นต้นไป อันมีผลเป็นการลดจำนวนหนี้ที่ค้ำประกัน รวมทั้งดอกเบี้ย ค่าสินไหมทดแทน หรือค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้นั้น ให้ผู้ค้ำประกันหลุดพ้นจากการค้ำประกันตามเงื่อนไขที่กฎหมายแก้ไขเพิ่มเติมกำหนด^{๑๙}

กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยค้ำประกัน ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๕๘ กำหนดเวลาและการบังคับใช้ไว้ ดังนี้

๗.๔ เวลาบังคับใช้นับถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา ประกาศวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘ บังคับใช้คือ วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๘

๗.๕ เมื่อบังคับใช้แล้วข้อตกลงใดที่ได้ทำขึ้นระหว่างวันที่พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๕๗ มีผลบังคับใช้ จนถึงวันก่อนวันที่กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๕๘ ใช้บังคับ ยังคงใช้บังคับต่อไปได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกัน^{๒๐}

๗.๖ การกระทำใดๆ ของเจ้าหน้าที่ อันเป็นผลลดจำนวนหนี้ที่มีการค้ำประกัน ตามมาตรา ๖๙๑ ระหว่างวันที่พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๕๗ มีผลบังคับใช้ จนถึงวันก่อนวันที่กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๕๘ ใช้บังคับ ให้เจ้าหน้าที่มีหนังสือแจ้งให้ผู้ค้ำประกันทราบถึงการลดหนี้ดังกล่าว ภายใน ๖๐ วันนับแต่กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยค้ำประกันที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๕๘ ใช้บังคับ^{๒๑}

สำนักนายทะเบียนและกฎหมาย

สิงหาคม ๒๕๕๘

^{๑๙} มาตรา ๒๐ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่กระทำการใดๆ นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ อันมีผลเป็นการลดจำนวนหนี้ที่มีการค้ำประกัน รวมทั้งดอกเบี้ย ค่าสินไหมทดแทน หรือค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้รายนั้น ให้ผู้ค้ำประกันเป็นอันหลุดพ้นจากการค้ำประกันตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๙๑ วรรคหนึ่งแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

^{๒๐} มาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อตกลงใดที่ได้ทำขึ้นระหว่างวันที่พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๕๗ มีผลใช้บังคับจนถึงวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ยังคงใช้บังคับต่อไปได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

^{๒๑} มาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๕๘ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่กระทำการใดๆ ระหว่างวันที่พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๕๗ มีผลบังคับใช้ จนถึงวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ อันมีผลเป็นการลดจำนวนหนี้ที่ค้ำประกัน รวมทั้งดอกเบี้ย ค่าสินไหมทดแทน หรือค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้นั้น ให้เจ้าหน้าที่มีหนังสือแจ้งให้ผู้ค้ำประกันทราบถึงการลดหนี้ดังกล่าวภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้ค้ำประกันหลุดพ้นจากการค้ำประกันตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๙๑ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้